

ראובן אביגור (סוקולובסקי),

תחנת חובב-רדיו 4X4CJ

ת.ד. 11122,

תל-אביב 61 111.

תל-אביב, 28 ביוני, 1986.

לכבוד

הח' נפתלי בלבן,

תחנת חובב 4Z4RM

רחוב קרן-היסוד 26,

חיפה.

ל-נפתלי ידידי - שלום רב לך!.

הרשה נא לי, בראש ובראשונה, להודות לך בקשר לאותו "גל משודר" מלפני כמה שבועות אשר לתוכו התפרץ יענקלה יצחקי, אחד מהספורים אותם אני קורא חבר וידיד, וסיפר לך מי הוא אותו ראובן סוקולובסקי מתל-אביב אשר פרסם מכתב בירחון "טכניקה ומדע לנוער, חוברת ח" מחודש אפריל 1948, ואם תשים לב - המכתב של "המהנדס" יחזקאל ברשך דיוויס פורסם - באמצעות עתונאי של אותו ירחון - ומיד הועברה הכתובת של ה-"אגודה החדשה" לכתובתו הפרטית של יחזקאל דיוויס, דהיינו רחוב מונטיפיורי 18, תל-אביב, מכתב זה פורסם בחודש אוגוסט 1947!!!.

עד לאותו "גל משודר" ששודר מתחנתך בחיפה באותו יום שבת ועד לאותה שיחה שהייתה לי למחרת עם יענקלה יצחקי - לא מצאתי כל הסבר לעובדה ולשאלה המטרידה אותי עשרות שנים - מי הם בכלל הה' דיוויס יחזקאל ברשך וכן שלמה טיומה מונסטירסקי, ושם נא לי ב ט ב שאינני אומר ז"ל, על מנוולים ממדרגה ראשונה אינני יכול לומר, בשום פנים ואופן ז"ל אלא זכרונם לדיראון עולם, אמן ואמן סלע!!!.

הייתי - ועדיין הנני תמים - ואף פעם לא עלה בדעתי ל-"גנוב כסא ולקבל מעמד של נשיא, יו"ר, מזכיר כללי וכו' וכו'" - עבורי מדברות עובדות אשר אותן אי אפשר לבטל בשום פנים ואופן, ואם כך - אפרט בפרטי פרטים את כל ההיסטוריה של חובבות הרדיו בישראל.

עוד בשנת 1934, בהיותי בן 16 (כך, אני יליד 1918 וימלאו לי 68

שנה בתאריך ה-26 לדצמבר שנה זה), פניתי למנהל הכללי של הדואר (המנדטורי) בירושלים בבקשה לקבל רשיון להפעלת תחנת שדור-קליטה לחובבים וכמובן בתור "נייטיב" סירבו לתת לי רשיון. פניתי אל אגודת חובבי הרדיו בארה"ב (A.R.R.L.) וגם הם ניסו לשכנע את המנהל הכללי של הדואר בירושלים לתת רשיון שדור, אולם גם הפעם סירבו לאשר זאת. באותה תקופה היה רק חובב רדיו אחד בארץ, מהנדס האחזקה של המחנה הצבאי הבריטי ב-צריפין בשם ריצ'רד פרימן ואותו הכרתי אישית באמצעות מר מנחם (מנדל) אברמוביץ הידוע עכשיו בשם מנדל אביב, בעליו של חברה בשם "חברת רדיו ישראלית אשר נמצאה באותה תקופה ברחוב נחלת-בנימין 18, תל-אביב, מנדל אביב עדיין חי ואפשר לוודא באמצעותו על אודות אותה פגישה הסטורית ביני לבין החובב ריצ'רד פרימן (פרטים מלאים עליו אמסור להלן) ורק הודות לו ובעזרתו הוקמה אגודה בשם "קלוב ישראלי לחובבי-רדיו" ובאנגלית AMATEUR RADIO SOCIETY OF PALESTINE שים נא לב, בבקשה ממך נפתלי, כי במכתבי מחודש אפריל 1948, ציינתי כי מען האגודה הנה ת.ד. 4099, תיבת הדואר הפרטית שלי אותה נתתי לאגודה במתנה

ואותו חא-דואר משמש עד היום את האגודה העכשווית. נחזור, איפוא, לשנים 1934 - 1936. ריצ'רד פרימן קישר אותי עם 2 אחים מ-עזה, אנגלים כמובן, בשם לוי ו-קלדוויין וויליאמס, הם נהלו בעזה חברה בשם "מכרות הגפרית של עזה" והם, לחליפין, הכירו לי טכנאי טלפונים ממשרד הדואר בירושלים, ארמני בשם ג'ו אודה.

בחודש אפריל 1936 התקיימה בקהיר הוועידה הבינלאומית לתקשורת, או

בשמה האנגלי: *THE CAIRO 1936 CONVENTION* ובין המשתתפים באותה

ועידה הייתה משלחת מטעם אגודת חובבי הרדיו בארה"ב, הידועה בשם *A.R.R.L.* ואילו היועץ המשפטי של אגודת חובבי הרדיו בארה"ב היה "במקרה" יהודי חביב ונחמד בשם פאול מ. סיגל. מאחר ובאותם שנים לא היה טלפון, שלח לי פאול סיגל מברק ע"י הדואר וביקש להפגש איתי. מר סיגל היה במלון "אטלנטיק" שהיה ברחוב בן-יהודה בחל-אביב, בין הרחובות שלום-עליכם לבין רחוב טרומפלדור. המלון לא קיים יותר, דומני, אבל הבניין קיים.

לאותה פגישה בחודש אפריל שנת 1936, זימנתי הן את ריצ'רד פרימן,

את אח האחים ללוי ו-קלדוויין וויליאמס מ-עזה וכן את ידידי הארמני, זצ"ל, ג'ו אודה. הייתה לנו שיחה מאד מאד מענינת עם פאול מ. סיגל ז"ל והעצה שנתן לנו הייתה, וזאת אני מצטט (יש לי במקרה זכרון פנומנלי, יענקלה יצחקי יעיד על זאת):

"אתם חייבים להקים כאן מועדון ואגודה לחובבי-רדיו, חכנסו כחברים

בתור אגודה לאגוד הביין-לאומי של חובבי הרדיו ובתור כאלה - יתכן שתצליחו לשכנע את המנהל הכללי של הדואר בירושלים להוציא לכל אחד מכם רשיון חובבים." את החקנות

הכינו האחים וויליאמס בעזרת עו"ד ערבי מ-עזה ול-וועד האגודה נבחרו הה' ריצ'רד

פרימן, נשיא, עבדך הנאמן מזכיר כללי, ואילו האחים וויליאמס יחד עם ג'ו אודה

היו את חברי הוועד. האגודה נרשמה בחודש יולי אצל קצין המחוז בירושלים, בשנת

1936 ו-לא כפי שאותו "מהנדס" יחזקאל ברשך דיוויס פרסם בחוברת "טכניקה ומדע

לנוער" בחודש אוגוסט שנת 1947, גם הפעם באמצעות עתונאי וזוהי כמובן טעות גסה.

כל המסמכים בקשר לאגודה שנרשמה כחוק וכדין בחודש יולי שנת 1936

אצל קצין המחוז בירושלים, כולל תקנות האגודה ובמיוחד תעודת רישום האגודה נמסרו

על ידי אישית ל-יחזקאל ברשך דיוויס ואילו אותי הוציאו לגמרי מה-"תמונה", ואמרת

לעצמי, שילכו כולם לעזעזאל.

אם למישהוא ישנו הרצון ו/או החשק להכנס לעימות הן עם יורשי יחזקאל

ברשך דיוויס והן עם יורשי שלמה סיומה מונסטירסקי - דומני שהוועד החדש של האגודה

חייב לעשות זאת מאחר והאגודה העכשווית הנה רק יורשת של אגודת החובבים אשר הוקמה

ונרשמה כדין עוד בחודש יולי 1936 !!!.

כיצד הגעתי בכלל ל-יחזקאל דיוויס ול-שלמה מונסטירסקי?, ובכן -

המעשיה פשוטה ביותר. עם שחרורי מהצבא הבריטי (הייתי רב-סמל פלוגתי בחיל הקשר

הבריטי), שירתתי כשנתיים בבית הספר לקצינים ב-מעדי, ליד קהיר, ובסוף צורפתי

לדיוויזיה הסקוטית המפורסמת, הדיוויזיה ה-51. נחתתי עם הצבא בחוף נורמנדיה בצרפת,

האגודה
הבינלאומית
לחובבי הרדיו
בירושלים
1936

נפצעתי עוד ב-טוברוק (לוב), הוענקה לי ה-"מדליה הצבאית" עבור אומץ-לב בשדה הקרב, "הזכרתי לשבח" פעמיים ועד היום אני מקבל קיצבה חודשית של 30 שילינג אנגלי לחודש מאת הצבא הבריטי, כסף אשר עד היום לא נגפתי בו, כלומר ארבעים שנה, וגם אינני חושב לגעת בו.

עוד כמה נקודות מענינות בתולדות חובבות הרדיו בישראל. עוד בשנת

1948 דאגתי אישית לכך שחובב-רדיו יהודי מארה"ב שלח אלי עבור האגודה ארגז עץ מלא חלקי רדיו, כולל מקלט "הליקרפרטס" דגם S-38 ועד היום לא מצא אף אחד להודות לי עבור מחנה זו. מונסטירסקי, יימח שמו וזכרו, מסר את הארגז לידי חיל הקשר של צ.ה.ל., זאת מבלי שישאל אותי או יתעץ איתי - שילך לעזעזאל ואומנם הוא הלך - השבח לאל.

עכשיו אני עומד לפרסם ברבים את קשרי עם ג'ודי שומר - היא טסה מחר

בבוקר חזרה ללונדון ולמרות שהתנגדה שאגלה ברבים מה באמת היה, אני לוקח על אחריותי לספר את כל ההיסטוריה. את ג'ודי שומר, לשעבר ג'ודי קוכמן, הכרתי בחודש ספטמבר 1946, כמה חדשים לאחר שהשחררתי מהצבא הבריטי (כאמור לעיל), התנהל בינינו רומן טוער ובחודש ספטמבר 1947 החלטנו להתחתן. בינתיים הוכרזה המדינה, גוייסתי לחיל האויר, הייתי סגן מפקד מחלקת הקשר של חיל האויר הישראלי, מספרי הצבאי היה 9208, ואילו ג'ודי גם כן התגייסה לחיל האויר הישראלי. מסיבה אשר הן אני לוקח אותה עלי והן ג'ודי לוקחת זאת על עצמה, רבנו שבוע אחד בלבד לפני החתונה, נמרצנו ועד לחודש אפריל שנה זו, כלומר קרוב ל-ארבעים שנה לא ידיעתי ולא שמעתי מאומה מ-ג'ודי עד אשר, הודות לחובבות-רדיו, נפגשנו שנית לאחר כל כך הרבה שנים.

משה מור-מורביץ, לשעבר מירושלים, יעיד כי בשנת 1947 הזמין אותי

ואת ג'ודי קוכמן להקים את הסניף הישראלי של אגודת חובבי-הרדיו בירושלים אשר התקיים במלון "ציון" באחד מימי ששי אחה"צ, היו נוכחים כ-20 איש ואת הישיבה ניהל משה מור-מורביץ. מעניין אם הוא זוכר את הפגישה הזאת.

מאחר ו-ג'ודי ואני היינו מאורשים, בקרה אותי ג'ודי עשרות פעמים

בחדרי אשר בבית הורי המנוחים, רחוב נחלת-בנימים 4, תל-אביב, ובחדר הגדול של הורי קוימו לראשונה שעורי מורס שניתנו ונוהלו על ידי ג'ודי היתה נכנסת לחדרי, יושבת ומסתכלת עלי כיצד אני מתקשר ב-מורס בלבד עם חובבים שונים, וזה דווקא מצא חן בעיניה, אולם - הכרזת המדינה, הריב בינינו וכו' לא איפשרו לה אז להפוך לחובבת. מענין שאף פעם לא נשאלתי למה בחרתי דווקא בסימן הקריאה 4X4CJ

ובכן ידידי, ג'ודי היתה עבורי עולם ומילואו (ואני לא ילד) ולזכרון הרומן בינינו החלטתי להנציח זאת על ידי שימוש באותיות הראשונות של שמה כשהיתה נערה ובחרתי,

איפוא, בסימן הקריאה $4X4 \text{ Cokhman Judy} = 4 \times 4 \text{ C J}$

ישנה עוד אפשרות לאמת את ההיסטוריה והיא להתקשר עם ריצ'רד פרימן,

הוא עוד חי אבל, לצערי הרב, אדם סניילי לגמרי, כתבתי לו כמה פעמים אולם פעם אחת נענית, אבל בחצי-פה.

ברצוני לציין כי הקשר האחרון שלי באמצעות תחנת החובבים שלי ביום פרוץ מלחמת העולם השנייה היה עם החובב ההולנדי *Jan Adama, PAØFB* הוא עדיין חי והתקשרתי איתו כמה פעמים. דרך אגב - אותו קשר עם יאן אדמה היה על 10 מטר דיבור, זה קצת מוזר כי אני 99.9% עובד במורס בלבד, אבל אלו הם עובדות החיים. ישנו עוד חובב, הוא עתה בקנדה *VE3BWY, Ex G6WY, H.A.M.White* והיה, כמובן, המהנדס אליהו ספקטור מ-חיפה, אשר הצטרף לאגודה הפלסטינאית עוד בשנת 1938, אבל לצערי הוא נפטר. היה עוד ישראלי בשם טריגודה, שמו הראשון לא זכור לי אולם הוא היה גר בחל-בנימין ליד רמת-גן אולם הוא פשוט פחד להפעיל תחנת חובב בלי רשיון. היה עוד אחד בשם יהושע לין, הוא עכשיו *N3JL* ואנו ידידים טובים עד היום הזה. היה עוד אחד בשם רנה גולדברגר, הוא בקנדה ויש לו סימן קריאה שמחחיל ב: *VE3???*

טוב נפחלי, זהו זה ואני גם מרשה לעצמי להעביר במצורף תצלום מכתב אשר פורסם על ידי בחודש פברואר 1983 בירחון *CQ* הדובר עבור עצמו. כל טוב ושנזכה כולנו יחד לחגוג את יובל ה-75 של אגודת חובבי הרדיו בישראל (לשעבר פלסטינה) בה נולדתי.

בברכה כל טוב + 73,

Yael

4X4CJ

לוטה.

G2APN (Ex-ZC6RP), Richard Perryman, O.B.E.

(X) הרי הקטע החסר בקטע ההאחרון של עמוד מס' 2 (כיצד הגעתי לגאון-המהנדס יחזקאל ברשך דיויס. לאחר שחרורי מהצבא הבריטי (5 שנים), הופיע באותה תקופה ב-קהיר שבועון שעסק בענייני האזנה לרדיו ולשידורים שונים, שם השבועון הפעם פרח לגמרי מזכרוני, ולכן בשבועון זה פרסמתי מכתב בשפה האנגלית שהשחררתי מהשירות בצבא ה.מ. וברצוני לחדש הן את פעילות האגודה שייסדתי בשנת 1936 והן לצרף חובבים חדשים. הראשון שהתקשר אתי בכתב היה ה-"מהנדס-אגרונום" יחזקאל ברשך דיויס. אולי לא ידוע לרבים, אולם דיויס היה גם בוגר ביה"ס החקלאי מקוה ישראל - אשתו בוודאי תאשר זאת.

73

Yael

4X4CJ